

בדרגת 'שתיקת אהרן' ובענין השכר שקיבל

ותצא אש וגו' וימותו וגו' וידום אהרן (י, ב-ג).

יש לדקדק על שכתבה התורה הלשון 'וידום' על השתיקה, ולא כתיב וישתוק אהרן? הגה"ק רבי מאיר יחיאל הלוי מאסטרטווצא זי"ע מבאר בספרו "מאיר עיני חכמים", כי

א. הוא היה גאון הגאונים, ולצד זה היה מפורסם בגודל קדושתו וצדקתו. הרה"ק ה"אמרי אמת" זצ"ל מגור מתארו במכתב בתואר "קדוש יאמר לו". סיפר הגאון רבי וועלוויל מינצבערג זצ"ל ראב"ד ירושלים, שפעם אחת יצא לחו"ל, ונסע מעיר לעיר לראות בעבודת הצדיקים, וגם הגיע לאסטרטווצא, והתפלל עם הגה"ק תפילת מעריב בליל רגיל, והתפעל מאוד איך הגה"ק מאסטרטווצא מתפלל בבכיות עצומות, ואמר אח"כ: שהלואי יהיה אצלו התעוררות בתפילת נעילה כמו אצלו בתפילת מעריב רגילה בימות החול! פעם שאלו גדול אחד האיד בא לגברא רבה' כמותו שיקבל קוויטלעך מהמשחרים לפתחו, שבזו הזמן היה יכול לחדש מערכות בתורה?! השיב לו הגה"ק שנעלם ממנו גמרא המפרש מהו 'גברא רבה' אמיתי, דמצינו במסכת מכות (כב:) כמה טפשי בני אדם דקיימי בפני ס"ת ולא קיימי בפני גברא רבה, ומבאר הגמרא הכוונה, דבתורה כתיב 'ארבעים יכנו' ואתו רבנן ובצרו חדא, ומוזה נראה גדלות החכמים שבידם לפרש בדברי תורה כפי כוונתם, ולכן צריכים לעמוד בפניהם. והמשיך הגה"ק מאסטרטווצא והקשה לו: לכאן הלא פסוק זה הוא בפרשת כי תצא, וכבר מצינו בפרשת אמור (כג, טו) הכתוב 'וספרתם לכם ממחרת השבת וכו' תספרו חמשים יום' ואתו רבנן ובצרו חדא שרק מונין מ"ט יום? ותירץ מינה וביה, שלמעט יום אחד מספירה עדיין אין נקראים בזה בשם גברא רבה, אלא להמעיט א' קלאפ פון א' יוד' בזה נקראים בשם גברא רבה! בזה יישב לו שאדברה, 'גברא רבה' הוא רק המקבל קוויטלעך להושיע את ישראל.

ובמקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו, שהחשיב עצמו לחוטא, ותמיד היה עסוק בתשובה והיה מסגף עצמו והירבה בתעניות. פעם הציעו לו שיבוא להשתתף ב"פדיון הבן" דהוא כאילו התענה פ"ד תעניות (מובא בספר 'פרי צדיק' (פרשת במדבר) בשם הרה"ק רבי מרדכי מנעשבי זי"ע). השתמט מהם ואמר שישנם שני סוגי חטאים, האחד עוונות גמורים, והשני הם עוונות ה'כאילו' - היינו כל הכועס 'כאילו' עובד ע"ז וכדו', ולכן חטאי ה'כאילו' אפשר לפדות בפדיון הבן דהוא 'כאילו' התענה, אבל על חטאים ממש צריכים להתענות בפועל...

ופעם אמרו לו שהרה"ק ה"בית אהרן" זי"ע מקארלין מביא בשם הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע שאלו המתענים על חטאותיהם יתענו רק בהצטרף ג' תנאים הללו: א] רק על עוונות חמורים, ב] רק אם יש לו גוף חזק, ג] רק בימי החורף הקצרים. אמרו לו, אם על שני התנאים הראשונים יכול לנמק עצמו שאכן עוונותיו חמורים והוא בעל גוף חזק, אבל ב'ימי הקיץ' למה אז ג"כ יושב בתענית?! השיב להם בענותנותו: כלפי חומר עוונתי, הרי כל יום - אפי' הארוכים - קטנים מדי!

דרכו היה לנסוע להסתופף בצל הרה"ק משינאווא זי"ע שכיבדו מאוד ובעת השולח"ט ישב לצידו בראש השולחן. פעם בשעת אמירת שלום עליכם והתחיל הרה"ק משינאווא לומר תפילת "רבון כל העולמים" ואמר המילים "אדון כל הנשמות" והשתתה אז והיה אדוק במחשבותיו, והיה ידוע שעוסק

מצינו דהבריאה כולה נחלקה לד' חלקים - "דומם צומח חי מדבר", וכל אחד מגיב באופן אחר כשמצעים אותו, 'המדבר' כשמצערין אותו הוא מתקומם כנגד המצערו לשלם לו כמפעלו. 'החי' הם בעלי החיים כשמצעים אותם ע"פ רוב אינם מתקוממים כנגד המצערם אלא צועקים מכאבם ובורחים לינצל מן הצער. 'הצומח' אלו הגידולין והפרחים, כאשר מכים אותם אין בידם לא לצעוק ולא לברוח אמנם צורתם משתנה. משא"כ ה'דומם' כגון אבן, כשמכים אותו לא ניכר שום שינוי בצורתו, האבן ישאר אבן כמו שהיה, ואין שינוי בעצם תארו. וע"כ נאמר 'וידום אהרן' - שנעשה כמו דומם בעת שקרהו האסון הנורא במיתת שתי בניו ואפי' צורתו לא נשתנה, וגם מחשבותיו והרגשותיו היו כבראשונה כי לא נתרגז ממשפט ה', כי ידע כי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו, ע"כ.

אז בתיקוני נשמות, הפיל עצמו הגה"ק מאסטרטווצא זי"ע על הארץ ובכה בזה"ל: הייליגער רבי האט מיין נשמה אויך אין זינען... הנוכחים יצאו מכליהם על האי גוף נקי וקדוש כמוהו בוכה ומתחנן על נפשו.

[יש לציין, שפעם ביקשו הרה"ק משינאווא זי"ע לחתום על 'היתר מאה רבנים' וסירב לחתום, וכששאלוהו על כך, איך אינו ממלא בקשת רבו, נענה ואמר: איני חסיד שינאווא, ואחרי הסתלקות מו"ר הרה"ק רבי אלימלך מגראדיסק זי"ע לא קבלתי עלי רבי אחר (ואז נתנהג הוא בעצמו למנהיג בישראל), אלא מה שאני נוסע מפעם לפעם לשינאווא הוא כי הרה"ק משינאווא זי"ע הוא צדיק הדור! (והסיבה שלא רצה לחתום אמר, היות שהוא חידש על מה שנתכנה רבינו גרשום בתואר 'מאור הגולה', והוא משום שגור ב' דברים, האחד, שאין לישא שתי נשים; והשני, שאין לגרש בע"כ, והנה השי"ת מקיים אף דברי חכמים, א"כ הוא מקיים דבר זה ולא גרש את כנסת ישראל ממנו, ולא יבחר בעם אחר לצד ישראל! ולכן נקרא 'מאור הגולה' שהאיר את בני ישראל בגלותם, שהשי"ת לא יעזובם ולא יקח אחר לצידם. ולכן סירב תמיד לחתום על היתר מאה רבנים, כי בזה מראים שיש לגזירה זו דרך צדדי להשתמט!]

שמעתי מפי מוח' הגה"צ רבי שלום בראנדער זצ"ל, שבנו יחידו הגה"ק רבי יחזקאל מאסטרטווצא זצ"ל הי"ד נעשה חתן אצל הרה"ק רבי נפתלי ממועלין זצ"ל (נכד הרה"ק רבי יעקב ממועלין בן הרה"ק מראפשיץ זי"ע), ובהיות ידוע הגה"ק מאסטרטווצא שמתענה ומסגף עמו, התנה עמו הרה"ק ממועלין שבכל סעודה של השבע ברכות יטול ידו לסעודה ויאכל לכבוד שמחת אפריון בנו! והסכים בתנאי אחת שלא יגישו בשר בהמה! וכך הוה. אמנם באחד מימי השבע ברכות כשהגישו המרק, והושיט הכף לפיו, השמיטו תיכף ואמר 'מעורב כאן בשר בהמה!' ובמקום נעשה מהומה, כי הורו לכל המבשלות שיזהרו בכך, ולמעשה נתברר שהמבשלת הוסיפה קצת מעצם בהמה בכדי לשבח המרק! וכל הקהל דיברו על הרוח הקודש, אמר הגה"ק מאסטרטווצא שאין כאן רוח הקודש, רק הרגיש בדבר כיון שפעם ביקש ממנו הרה"ק משינאווא שיתחיל לאכול בשר בהמה למען חיזוק כוחותיו ורצה לשכנע אותו לכן הבטיח לו מדריגות - אם יסכים לכך! אמנם הוא לא הסכים, ובעת, כשרצה לאכול המרק הרגיש שמתחיל לקבל מאותן המדריגות שהבטיח לו הרה"ק משינאווא ובוה הבין מיד שיש בו מבשר בהמה, אבל אינו רוח הקודש כלל... זי"ע.

יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך וגו' ולהבדיל בין הקודש ובין החול וגו' ולהורות את בני ישראל וגו' (י, ט-יא)

מצינו בחז"ל כמה שיטות בטעם מיתת בני אהרן, רבי ישמעאל אומר שתויי יין נכנסו למקדש, ולפי דבריו מובן הסמיכות של ציוו 'יין ושכר אל תשת' למיתתם, אמנם לשיטת רבי אליעזר שמתו בשביל שהורו הלכה בפני רבן או לפי השיטה שמתו בעוונתו של אהרן בחטא העגל, א"כ צריך ביאור על הסמיכות בין פרשה זו לפרשת נדב ואביהוא? ועוד קשה על המשך הכתובים "להבדיל בין הקודש ובין החול" וגו' "ולהורות" וכו' מה מקומם כאן (עי' רש"י)?

ביאור בדרך פשט כותב ה**נצי"ב זצ"ל** בפירושו **"העמק דבר"** דהנה הטעם שאונן פסול לעבודה הוא משום דשרוי בצער ואינו יכול להיות באהבת ה' ודביקות הבאה אך מתוך שמחה של מצוה, ומשום הכי אכילת קדשים לבעלים ג"כ אסור לאונן, משא"כ כהן גדול רשאי להקריב אונן משום **שלפי ערך גדולתו אפשר להתגבר על צערו ולעמוד לפני ה' בשמחה**, וכך היתה מדתו של אהרן [וכפי שנתבאר לעיל באורך, שאהרן לא הצטער כלל - אפילו בלבן]. אמנם עבודה קשה הוא להיות בשמחה אחרי שפקדו אסון ח"ו, ונצרך דבר לסייע לזה, והייתי אומר שהעצה הוא לשתות יין ושכר שמועיל לזה, וכמו שכתוב (משלי לא, ו - ז) 'תנו שכר לאובד ויין למרי נפש ישתה וישכח רישו', שע"י שתיית יין ושכר יפיג צערו ממנו ויוכל ליכנס למקדש.

לפיכך הזהיר הקב"ה לאהרן ובניו באותה שעה: "יין ושכר אל תשת וגו' בבואכם אל אוהל מועד" - שהמה לא ישתמשו בעצה זו בבואם אל אוהל מועד להשיג אהבה ושמחה אע"פ שהם בצער. ובאיזה עצה כן ישתמשו להוסיף שמחה בלבם?! לכן נתן הקב"ה עצה אחרת לשמח הלב ולהסיח דעתו מצער והוא שלא ע"י יין כפשוטו, אלא **ביינה של תורה המשמחת את הלב** כדכתיב (תהלים יט, ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב. וזהו

ב. על דבר זה שמפרש על 'יין ושכר אל תשת' היינו שלא ישתה יין כפשוטו להפיג צערו אלא ישתה יינה של תורה, מסופר על הגאון רבי **יעקב קמינצקי זצ"ל** ראש ישיבת תורה ודעת, שמתחילה כיהן כרב בעיר טורונטו יצ"ו ובאסיפה ראשונה עם חברי הקהילה, מזוג לכל אחד כוסות יין לברכת לחיים. אמר אחד מפרנסי העיר, שישנו אימרה על הכתוב במגילת אסתר (ה, ו) "ויאמר המלך לאסתר

יש להוסיף, דברש"י אי' על אהרן, 'מה השכר קיבל שנתייחד עמו הדיבור', ומבאר **בחתם סופר** (ד"ה וידום) דענין מה שהתייחד הדיבור עמו דייקא ולא למשה, כי **הקב"ה רצה לפרסם עושי מצוה**, הן שבחו של משה רבינו והן שבחו של אהרן הכהן, דהנה אין השכינה שורה לא מתוך עצבות וכו' אלא מתוך שמחה של מצוה (שבת ל:), והנה כאן נשתנו ב' דברים, האחד שייחד השי"ת הדיבור לאהרן, והשנית שלא ייחדו כלל למשה, וטעם הדבר הוא כי מרע"ה הצטער על מיתתם של נדב ואביהוא אע"פ שלא היו בניו, וכל כך התמרמר על מיתתם עד **שלא הי' ראוי שהשי"ת ידבר אליו**. ולעומת זה אהרן הכהן שהיה האב השכול, **שמח ביסוריו וקיבלם באהבה, עד כדי כך שאפילו היה ראוי ביום זה שייחד השי"ת הדיבור אליו**.

נמצא שמזה שהשי"ת ייחד הדיבור לאהרן ולא למשה, נתפרסם מעלת שניהם, מעלת משה שהצטער מאוד בצרת אחיו, ומעלת אהרן שקיבל את גזירת שמים באהבה, ע"כ. בזה י"ל עוד ע"פ דברינו הנ"ל, שכתבה תורה 'וידום אהרן' - דייקא בלשון זה, לרמז שלא הצטער כלל **אפילו בלבן**, אמנם מאין נדע שאכן כן הוא, מי יוכל להעיד על מצפוני לבו, ולזה ייחד אליו השי"ת הדיבור והוא **היודע תעלומות**, ובדיבור זה לאהרן התפרסם ביותר מעלתו, כי זה היה הסימן היותר מוכח שאכן היה אצלו בחי' זו של 'וידום' שאף בתוך תוכו היה בשמחה בלי שום צער כלל, כי לולא כך לא היה השי"ת מייחד אליו הדיבור.

ובהמשך מבאר ה**"חתם סופר" זצ"ל** (ד"ה וישמע משה) בענין זה שמשה רבינו הצטער בצערו של אהרן, ולעומת זה אהרן בעצמו היה בשמחה, דמצינו בהמשך הפרשה שקצף משה רבינו וסבר שאהרן טעה בהלכה, ו**צערו היה כי סבור שאגב מרירותיה בהאבל אירע מכשול לאהרן**, וכמ"ש חז"ל (זבחים קא.) דלמא אגב מרירותי' נגע ביה טומאה, ואם היה כן א"כ האי 'וידום אהרן' לא היה מחמת סבלנות וקבלת דין שמים באהבה אלא שהתמרמר בחמת רוחו, לכן היה מרע"ה מצטער על זה. אך כאשר שמע מרע"ה טענתו של אהרן 'אם שמעת בקדשי שעה שצריכים לאכלם לא שמעת בקדשי דורות' שכן צריכים לישורף, היינו שאדרבה אהרן כלל לא טעה, רק למרע"ה נעלם סברא זו מחמת הצער שהיה לו, נמצא **שהיה שכלו של אהרן יותר צלול וברור משל מרע"ה**, ובזה התברר לו שלא התמרמר אהרן כלל וקיבל דין שמים באהבה ושמחה, על כן 'וישמע משה - וייטב בעיניו', שהוטב לו על אהרן שקיבל הדין באהבה.

ביאור בסברתו של משה רבינו 'לאכול' השעיר ר"ח

ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצוף על אלעזר וכו' (י, טז). רש"י: יש אומרים מפני אנינות נשרף לפי שהוא קדשי דורות, אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה ואכלו מצות.

והנה משה רבינו קצף על אלעזר ואיתמר, כיון שסבר בדעתו שהיה להם לאכול את השעיר ר"ח אע"פ שהם אוננים ואמר להם (פסוק יח) 'הן לא הובא דמה וגו' אכול תאכלו אותה כאשר צוית' ומפרש רש"י – כאשר צוית 'לכם במנחה', וכמו שציווה להם לאכול המנחה, כן היה להם ללמוד מזה לאכול השעיר ר"ח. אמנם אהרן סבר שאם המנחה היה להם לאכול כיון שהוא 'קדשי שעה', א"כ אין ללמוד ממנו לשעיר ר"ח שהוא קדשי דורות. ואכן מצינו בסוף פרשה זו שמשה רבינו קיבל את דבריו. בזה יפלא למה לא סבירה ליה למשה רבינו חילוק זה, רק סבר שכן היה להם לאכול השעיר ר"ח?! ועוד קשה מה שהקשה "בעל עקידה" על מה שאמר אהרן למשה רבינו (פסוק י"ט) 'ותקראנה אותי כאלה' – ויש מן הראשונים המפרשים שאהרן אמר 'כאלה' – היינו שאירע עמו דבר כזה עם כאלו בנים חשובים שהיו צדיקים גמורים, ולכן לא אכל הקרבן, ולכא' הלא לגבי אנינות אין לחלק בין מתו צדיקים או מת תינוק בן ל' יום, כי חייבים באנינות ג"כ עליו, כמו כשמתו נדב ואביהוא?

מין ה"חתם סופר" זי"ע (תו"מ בד"ה את שעיר) מבאר באופן נפלא כל הדו"ד בין משה לאהרן בהקדם דברי חז"ל (מגילה י:): 'כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא צרה', והקשה בגמ' והכתיב (לעיל ט, א) 'ויהי ביום השמיני' ותנא, אותו יום היה שמחה לפני הקב"ה כיום שנבראו שמים וארץ? ומשני בגמרא: 'הא מתו נדב ואביהוא' – ומשום זה היה הצער באותו יום.

ויש לדקדק, כיון שבאמת אתרחש צרה באותו יום שהוקם המשכן, שמתו בו נדב ואביהוא, א"כ למה תניא בברייתא שביום זה היה שמחה כיום בריאת שמים וארץ, הלא בו ביום מתו אותם הצדיקים? ומבאר החת"ס ע"פ דברי הזהר"י שנשמת נדב ואביהוא היה 'מעולם התיקון' – רק שהעולם לא

ד. הנה מאמר זה מובא בספר "תורת משה" שנכתב ע"י התלמידים, ובספר חתם סופר שכתב בכת"ק, מובא ג"כ המאמר אך בקוצר אמרים וכן לא הזכיר כלל את דברי הזהר"ק וכו' כי כידוע היה מרן החת"ס מכסה את בקיאותו בספרי קבלה, אבל לתלמידים כן אמר המאמר בשלימותו, וכך כתבוהו בספר 'תורת משה'.

"להבדיל בין הקודש ובין החול" – ולא כתיב בין הקודש לחול, הכוונה 'בין הקודש ובין החול' – שיעסוק בלימוד מעניני הספיקות הנופלים בין קודש ודאי ובין חול ודאי, ויש שנוטה ספיקו יותר לקודש ויש להיפך, ובירור הספיקות והלכותיהם משמח הלב מאד כידוע מאמר החכם שאין שמחה כהיתר הספיקות³.

וממשיך הנצי"ב: ועוד עצה יש לשמחה, ולהורות את בני ישראל – שיש עוד עצה המשמחת הלב, הוא להורות לתלמידים מקשיבים, ונצטוו אהרן לעסוק בזה, ויהי גורם שמחת הנפש המשכחת כל צער ויגון.

*

פעם נכנס אברך אל הרה"ק מסאטמאר זי"ע ותינה את צערו כי ביתו ריק ועדיין לא נתברך בזש"ק וקשה לו להתחזק. השיבו הרה"ק מסאטמאר: הלא גם לי אין ילדים! אמר האיש: אדרבה, ברצוני לדעת איך הרבי מתחזק?! השיבו הרה"ק מסאטמאר: אני מתיישב ליד הגמרא ומשתעשע עם התורה הק' אז אני שוכח הכל, ואין עצה אחרת.

המלכה במשתה היין מה שאלתך וינתן לך" וכשנכתב המלך סתם במגילה הכוונה להקב"ה, ואסתר הכוונה לכנסת ישראל, היינו שהשי"ת אומר לבני ישראל בעת שתיית יין 'מה שאלתך וינתן לך'! הגיב על כך הגאון רבי יעקב ואמר: איני מבין הדברים, אם המלך אינו כפי הפשט הפשוט על אחשוורוש – רק הכוונה על הקב"ה, והמלכה אינו אסתר כפשוטו – אלא כנסת ישראל, וכי המשתה היין כן נשאר 'די פראסטע וויין'?!... אלא וודאי הכוונה על 'בלאט גמרא' שהוא יינה של תורה, שבעת מתיישבים ללמוד ממלא השי"ת על כל משאלות לבו.

ג. נוכחתי פעם במחיצת הגאון רבי חיים קרייסוויטשה זצ"ל גאב"ד אנטווערפן, ובמקום שהו כמה רבנים ודיברו ביניהם בדברי תורה, ואחד הנוכחים הזכיר המאמר 'אין שמחה כהתרת הספיקות' וציין שהדבר מובא ברמב"ם, ורבי חיים ברוב גאונות הגיב תיכף: אין רמב"ם כזה! והת"ח ההוא עמד בדעתו וציין מ"מ ברמב"ם, אבל רבי חיים אמר ששם אינו מובא, רק המקור למאמר זה הוא בתשו' הרמ"א סימן ה'!

[כידוע שהיה לו בקיאות מבהילה בכל חלקי התורה, ובאחרית ימיו כשיצאו לאור כל מיני כלים שאפשר על ידם לחפש בכל התורה כולה, היה מצטער ע"ז מאוד, ואמר בצחות לפרש מאמז"ל (ירושלמי דמאי פ"ד ה"א) "עם הארץ אימתא דשבת עליו" – כי בכל ימות השבוע יודע להשיב מכל חלקי התורה כי מחפש בכלים הללו, אבל בשבת הרי א"א, ולכן אימתא דשבת – דייקא – עליו, שלא יתוודעו שבאמת עם הארץ הוא...]

היה כדאי אז, לכן נגנזו נשמתם לעולם התיקון, היינו לעתיד לבוא^ה. וכדבר הזה היה ג"כ ב'ששת ימי הבראשית' - שהקב"ה ברא שני מאורות גדולים, וראה הקב"ה שאין העולם כדאי וגנז אורו הגדול של הלבנה לעוה"ב. ומובן שפיר דברי הגמ' שבאותו היום היה השמחה ממש כמו ביום שנבראו בו שמים וארץ, כמו אז **לא היה השמחה בשלימות** משום שנגנזו בו מאורות ששייכים לעולם התיקון ולא היה העולם כדאי להשתמש בהם, כך ביום שמיני למילואים לא היה השמחה בשלימות משום שגנזו בו נדב ואביהוא שנשמתם שייכת לעולם התיקון.

וממשיך החת"ס בביאור סברתו של משה רבינו: והנה איתא בחז"ל (חולין ס:) למה מקריבין שעיר ר"ח? אמר הקב"ה, 'הביאו עלי כפרה על **שמעתי את הירח** וכו'". והנה בעולם התיקון יהיה **אור הלבנה כאור החמה וכאור שבעת ימי בראשית**, ומשה רבינו האמין אז ביום השמיני שהוקם המשכן שכבר הגיעו **'לעולם התיקון'**, נמצא אשר שעיר דר"ח הבא עקב מיעוט הירח היא 'קדשי שעה', כי לא יביאו עוד שעיר ר"ח, כיון שמעתה יהיה כבר התיקון, ושוב תגדל הלבנה כמו שהיתה קודם מיעוטה, והשיב לו אהרן שלא כן הדבר, ועדיין אין עתה

ה. ידוע שנשמתם נכנס לאלהיו הנביא שיתגלה לנו במהרה בימינו, אע"פ שיש גילויים של אלהיו בזמן הגלות אמנם אינם בשלימות עד לעתיד לבוא. ומקור הדברים הוא מדברי **רבינו החיד"א זצ"ל** שהקשה (מדבר קדמות מערכת א, ל) דלכאורה אם אלהיו הנביא התגלה להתנאים והאמוראים א"כ למה לא הציעו לפניו כל השאלות שנשאר ב'תיקון' ליישבם?! ואומר החיד"א: **אלהיו הנביא זכור לטוב** שהיה מתגלה לתנאים ואמוראים לא היה בכל בחינותיו, ומשום הכי לא היה פושט הספיקות ונשארו בתיקון. וכשיבא המשיח במהרה בימינו יתראה פנים בכל בחינותיו, ואז נאמר 'תשבי יתרץ קושיות ואבעיות' ו**מצאתי סמך בדברי גורי האר"י זצ"ל** ומר זקני הרב חסד **לאברהם ז"ל**, ע"כ. [אגב, יש לציין שהרה"ק מקאלאשיץ זי"ע אמר שביאור תיבת 'תיקון' אין הכוונה בפשטות לנוט' זו של ת'שבי יתרץ ק'ושיות ואיבעיות אלא בלשון ארמית הכוונה ל'תיקון' הוא שנשאר עומד בלי יישוב, אמנם כך נוהגים ללמוד עם ילדי ישראל בכל הדורות, בכדי להשריש בליבם האמונה בביאת המשיח שהוא אחד מעיקרי האמונה].

ו. כדאי לציין שחידוש זה שמחדש החת"ס שביום זה חשב משה שהוא עולם התיקון, כותב הרה"ק רבי שמואל שינאווער זצ"ל בפירושו **'רמתיים צופים'** על תנוד"א (אלהיו זוטא, ח"ז ק"כ) בשם הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, בסגנון אחר קצת, שמשנה רבינו רצה לתקן פגימות הלבנה ביום הקמת המשכן, ולכן כבר יהיה אז השעיר ר"ח כקדשי שעה, אמנם למעשה לא יצא אל הפועל, עיי"ש בדבה"ק.

'עולם התיקון', ורא' לדבר אמר לו **'ותקראנה אותי כאלה'** שמתו נדב ואביהוא - צדיקים גדולים **כאלה** ששייכים לעולם התיקון, וטעם מיתתם משום שהם שייכים **רק** לעולם התיקון, ולא על עת עתה, **מזה נראה שעדיין אין עכשיו עולם התיקון**, והלבנה עדיין במיעוטה, א"כ השעיר ר"ח הוא עדיין 'קדשי דורות', ולכן לא יכולתיו לאכול.

*

בזה מיישב בספר **"אבן יהושע"** (לדודי הר"י ווייס זצ"ל ר"מ ביישיבת טשעבין) מה שהקשה **המהר"ל** (בגור ארי') דהנה רש"י מפרש בסוף פרשת פקודי עה"כ (מ, כט) ויעל עליו את העולה - 'אף ביום השמיני למילואים שהוא יום הקמת המשכן שימש משה והקריב קרבנות ציבור, חוץ מאותן שנצטוו אהרן בו ביום', ע"כ. היינו שהקרבנות הרגילים הנקראים 'קדשי דורות' הקריב משה רבינו באותו יום, ו'קדשי שעה' אלו שבאו במיוחד למען חנוכת המשכן הקריב אהרן.

אמנם בפרשה זו כתיב שאהרן הכהן אמר למשה רבינו אחר ששרף השעיר ר"ח "הן הקריבו היום" (פסוק יט) ומפרש רש"י שאהרן הכהן אמר שלא בניו הקריבוהו רק **'אני הקרבתי'**, היינו שהוא בעצמו הקריב את השעיר ר"ח, ולכא' הלא ה'שעיר ראש חודש' הוא קדשי דורות, שנקרב בכל ר"ח, והלא קדשי דורות הקריב משה רבינו ביום זה, א"כ למה הקריבו אהרן?

אמנם לפי דברי החת"ס אתי שפיר, שמשנה רבינו אכן נצטווה שהוא יקריב כל הקרבנות ששייך **לדורות**, אמנם הוא סבר ששעיר ר"ח זה הוא בכלל **קדשי שעה** כי עומדים כבר בעולם התיקון וכבר לא יקריבו קרבן כזה, לכן נתנו לאהרן להקריב ואהרן קיבלו, ואע"פ שאהרן ידע שזהו בכלל קדשי דורות, מ"מ אין איסור בזה שהוא יקריב, והכניע עצמו למשה רבינו וסבר וקיבל להקריב הקרבן, אמנם כשבא לידי 'אכילה' שרק קדשי שעה הותר באכילה, וקדשי דורות קבעו לשריפה, אז נמנע אהרן מלאכלו כיון שידע את האמת שעדיין איננו בעולם התיקון, ושעיר זה הוא מ'קדשי דורות' שיש בהם איסור לאכלם וחיובם בשריפה, ודפח"ח.

ליטול חלק בהוצאות הגליון ולקבל הגליון

ויתר פרטים ניתן לפנות למערכת: bhagan111@gmail.com

להארות והערות ניתן לפנות: 0548449360

או לפקס: 074.701.2640